

Motion till riksdagen 2017/18:480

av **Mathias Tegnér (S)**

Om en vardag fri från gifter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljöövervakning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att behandla kemikalier i grupp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I vår vardag utsätts i princip alla människor för kemikalier. Den springande frågan är huruvida de är farliga för oss. Å ena sidan finns rigorösa tester och väldefinierade gränsvärden, å andra sidan förefaller nya kombinationer av kemikalier att accepteras även om deras effekt på människor ibland inte är helt fastlagd. När effekterna av vår kemikalieanvändning inte är möjliga att 100 % fastställa, blir det extra viktigt att som utgångspunkt använda sig av försiktighetsprincipen, samt en tydlig märkning av varor, så vi alla kan fatta välavvägda beslut.

Ibland finns en naiv bild av att saker som finns eller har funnits i handeln är giftfria, vilket inte är fallet. Istället är användningen av kemikalier ett växande problem i hela världen, som hänger ihop med våra moderna konsumtionsmönster, vilket bland annat har konstaterats i FN-rapporter. (Unep. Global Chemicals Outlook. 2013. s. 65.)

Kemikalieinspektionen har konstaterat ett behov av en ökad satsning på hälsorelaterad miljöövervakning. Det är nödvändigt för att vi ska närma oss det enda rimliga målet en giftfri vardag. Därför är det nödvändigt att den hälsorelaterade miljöövervakningen stärks och tilldelas erforderliga resurser. (Kemikalieinspektionen. Handlingsplan för en giftfri vardag. 2014. s. 32.) Det är också rimligt att se över straffsatserna för de företag som säljer produkter som innehåller olagliga kemikalier.

Det är också uppenbart att många konsumenter i ökande grad vill ta hållbara beslut. På kemikalieområdet är det dock mycket svårt, då information om hållbar konsumtion bör finnas mer tillgänglig.

Dessutom behöver dagens lagstiftning på kemikalieområdet ses över. Lite hårddraget kan jämförelser göras mellan narkotika och kemikalier. En ändrar en liten

beståndsdel och en ny kemikalie har sett dagens ljus. Detta är naturligtvis helt otillbörligt och måste ses över och stoppas.

Under flera år har detta problem debatterats i det offentliga samtalet och naturligtvis också i riksdagen. Lagstiftningen är tyvärr inte konstruerad för att hantera detta ofog. Istället behövs ofta nya studier för att kemikalien ska kunna tas ur bruk. Det är djupt problematiskt att kemikalielagstiftningen inte möjliggör för myndigheter att behandla kemikalier i grupp, då detta troligen innebär att människor utsätts för potentiellt farliga kemikalier. Då det inom narkotikaindustrin har varit legio att byta ut en beståndsdel för att skapa en ny drog och komma runt befintlig lagstiftning bör lagstiftaren ta inspiration kring hur detta beteende har kunnat stoppats.

Mathias Tegnér (S)